

Názov zamyslenia si prosím doplňte sami v závere. Ja navrhujem: **Stotníkova viera**☺

O mnohých postavách v Biblii čítame celé kapitoly z ich života, vieme z nich vyčítať ich povahové rysy, Božie jednanie s nimi, ich duchovný rast. Sú však aj také postavy v Biblii, o ktorých v podstate nič nevieme, ani meno, až na nejaký „detail“, pre ktorý o nich čítame. Ich viera, postoj, alebo jeden „bezvýznamný“ skutok bol v Božích očiach tak pozoruhodný, že ich chcel mať Boh vo svojom Slove. Nazvime dnes takéto postavy bezmenní hrdinovia viery.

Príbeh, ktorý si ochvíľu prečítame začína príchodom P. Ježiša do mestečka Kafarnaum. Mesto sa spomína v Novom zákone ako domov apoštolov Petra, Ondreja, Jakuba a Jána. Aj colník Matúš tu vyberal dane. Pán Ježiš tu nebol náhodou, alebo iba na návšteve.

Marek 2, 1 *Keď sa o niekoľko dní vrátil do Kafarnauma, ľudia sa dopyčuli, že je doma,....“* **Mt 4,13:** *Zanechal Nazaret a usadil sa v prímorskom Kafarnaume na území Zabulona Naftalimu, 14 aby sa splnilo, čo Povedal prorok Izaiáš: 15 Krajina Zabulon a krajina Neftali, na ceste k moru za Jordánom, pohanská Galilea. 16 Ľud bývajúci v temnotách uvidel veľké svetlo a tím, čo sedeli v tmavej krajine smrti, vyšlo svetlo.*

Prečo Ježiš zamenil domov v Nazarete za nový domov v Kafarnaume? Jeden dôvod Ježiš raz vyslovil sám v Nazarete: "žiadny prorok nie je vzácny vo svojej otčine". Navyše, Nazaret bolo vtedy iba malé a odľahlé mesto. Ježiš potreboval stretávať ľudí. Kafarnaum ležal na severozápadnom brehu Galilejského jazera. (Oblasť bola obývaná od roku 150 pr.n.l. do r. 750 nášho letopočtu.) Kedysi tadiaľto viedla známa obchodná cesta do Damasku - Via Maris, ktorá spájala sever Afriky s krajinami severu. Kafarnaum bolo jedným zo stredísk náboženského života židov a bola tu synagóga.

V žiadnom inom meste nekázal Ježiš viac a nikde neučinil toľko zázrakov ako tu. Evanjeliá zachytávajú 12 zázrakov z Kafarnaumu, viac ako na iných miestach. Tu uzdravil muža s odumretou rukou (Lk6,6), posadnutého (Mk1,23) aj Petrovu svokru. Tu učil v synagóge a horovil o sebe ako o chlebe života (Jn6). Tu padol Ježišovi k nohám Jairosovi, predstavený synagógy s prosbou o uzdravenie umierajúcej dcéry (Luk8,41).

„Trosky Mesta Kafarnaum objavil americký bádateľ Edward Robinson v roku 1838, neskôr boli objavené aj Ruiny monumentálnej synagógy z 3. storočia vystavanej na základoch staršej synagógy, v ktorej kázal Pán Ježiš .. Je to zrejmé synagóga, ktorú dal postaviť stotník, o ktorom sa zmieňuje NZ.“ <http://www.kamsevydat.cz/izrael-kafarnaum-jezisovo-mesto/>

Je to super, že stáročiami zaviata synagóga bola nájdená. Potvrďuje to hodnovernosť Biblie. Ale má to aj krajšiu stránku veci. Takú, že kamenné trosky môžu pripomínať, že podľa Písma v Kafarnaume žil zvláštny rímsky stotník...

Čítajme už dnešný príbeh, najkôr v ekumenickom preklade:

Uzdravenie stotníkovho sluhu

Mt 8, 5 *Keď vošiel do Kafarnauma, prišiel k nemu stotník a prosil ho: 6 Pane, môj sluha leží doma ochrnutý a hrozne sa trápi. 7 Ježiš mu odpovedal: Prídem a uzdravím ho. 8 Stotník mu na to povedal: Pane, nie som hodný, aby si vošiel pod moju strechu. Ale povedz iba slovo a môj sluha ozdravie. 9 Ved' aj ja som podriadený človek a mne sú zasa podriadení vojaci. Keď poviem jednému: Chod', tak ide, a druhému: Pod', tak príde, a svojmu sluhovi: Urob to!, tak to*

urobí. **10** Keď to Ježiš počul, začudoval sa a povedal tým, čo išli za ním: Amen, hovorím vám, že u nikoho v Izraeli som nenašiel takú veľkú vieru. **11** No hovorím vám, že mnohí prídu od východu i západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jákobom v nebeskom kráľovstve, **12** ale synovia kráľovstva budú vyhodení von do tmy. Tam bude plač a škripanie zubami. **13** Potom Ježiš povedal stotníkovi: Chod' a nech sa ti stane tak, ako si uveril. V tej chvíli jeho sluha ozdravel.

Ten istý text v Botekovom preklade:

Uzdravenie stotníkovho chlapca

Mt 8, 5 .... **6** "Pane, chlapec mi leží doma ochrnutý a hrozne trpí." **7** On mu povedal: "Prídem a uzdravím ho." **8** Ale stotník odpovedal: "Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu, ale povedz iba slovo a moje dieťa ozdravie. **9** Ved' aj ja som človek podriadený a mám pod sebou vojakov. Ak niektorému poviem: Chod' – ide; inému: Pod' sem! – príde; a svojmu sluhovi: Urob toto! – a urobí." **10** Keď to Ježiš počul, zadivil sa a tým, čo ho sprevádzali, povedal: "Veru, hovorím vám: Takú vieru som nenašiel u nikoho v Izraeli. **11** Hovorím vám, že mnohí prídu od východu a od západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jakubom v nebeskom kráľovstve **12** a synovia kráľovstva budú vyhodení von do tmy; tam bude plač a škripanie zubami." **13** A stotníkovi Ježiš povedal: "Chod' a nech sa ti stane, ako si uveril." A chlapec ozdravel v tú hodinu.

Botekov preklad Lukášovej verzie príbehu:

Uzdravenie stotníkovho otroka

Luk 7, 1 Keď skončil všetky tieto reči ľudu, ktorý ho počúval, vošiel do Kafarnauma. **2** Tam mal istý stotník otroka, ktorého si veľmi cenil, a ten bol na smrť chorý. **3** Keď sa stotník dopočul o Ježišovi, poslal k nemu židovských starších s prosbou, aby prišiel a otroka zachránil. **4** Oni prišli k Ježišovi a naliehavo ho prosili: "Zaslúži si, aby si mu to urobil, **5** lebo miluje náš národ; aj synagógu nám postavil." **6** Ježiš teda išiel s nimi. A keď už nebol ďaleko od domu, stotník poslal k nemu priateľov s odkazom: "Pane, neunúvaj sa, lebo nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu. **7** Preto som sa ani nepokladal za hodného prísť k tebe. Ale povedz slovo a môj mládenec ozdravie! **8** Ved' ja som človek podriadený vrchnosti a mám pod sebou vojakov. Ak niektorému poviem: 'Chod'!', on inému: 'Pod' sem!', tak príde a svojmu otrokovi: 'Urob toto,' on to urobí." **9** Keď to Ježiš počul, zadivil sa mu, obrátil sa k zástupu, čo ho sprevádzal, a povedal: "Hovorím vám, takú vieru som nenašiel ani v Izraeli." **10** Keď sa poslovia vrátili domov, otroka našli zdravého.

Príbeh sa nachádza v Mt a Luk evanjeliu. Lukáš zrejme písal pre kresťanov, ktorí ku kresťanstvu konvertovali z pohanstva. Matúš písal evanjelium hlavne pre kresťanov pochádzajúcich zo židovstva. Takže aj príbeh o stotníkovi je vhodný pre povzbudenie viery oboch skupín. Všimli ste si aj rozdiel v popise udalostí. Môžeme povedať, že obe evanjeliá sa navzájom dopĺňajú v opise priebehu deja.

Skúsím rozdeliť dnešný text na štyri hlavné časti:

1., STOTNÍKOV ZÁUJEM O TRPIACEHO.

Mt 8, 5 Keď vošiel do Kafarnauma, prišiel k nemu stotník a prosil ho: **6 Pane, môj sluha leží doma ochrnutý a hrozne sa trápi. Luk 7,2 ... na smrť chorý.**

Čítame o niekom, komu záleží na sluhovi, komu je ľúto trpiaceho. Nepokladá ho za príťaž domácnosti...

Mt 8, 8 Stotník mu na to povedal: Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu. Ale povedz iba slovo **a môj sluha (Roh.prklad: služobník) ozdravie.**

Botekov preklad: Luk 7, 8: „Ale povedz slovo a **môj mládenec ozdravie**“, čo naznačuje hlbší vzťah ako len povrchný, zištný pán a otrok . Ten istý preklad **Mt 8, začína slovami 2 Tam mal istý stotník otroka, ale verš 6 hovorí: "Pane, chlapec mi leží doma ochrnutý a hrozne trpí."** A **Mt 8, 8** ..., ale povedz iba slovo **a moje dieťa ozdravie**... Texty evanjelia zvyrazňujú láskyplnosť stotníka k mladému trpiacemu človeku, sluhovi.

Slovo otrok sa prekladá zväčša ako sluha. Je zaujímavé, že podľa Wikipedie <https://cs.wikipedia.org/wiki/Otrok%C3%A1%C5%99stv%C3%AD> malo v slovanských krajinách slovo "Otrok" ešte iný význam než "sluha". V starej češtine je to nedospelé detia - mladík / syn ("Otrok") alebo dievča / dcérka ("otročyca" v poľštine). Neovládame biblické jazyky, ale je možné že v Botekovom preklade je zohľadnený aj tento slovanský pohľad. Dodnes v niektorých jazykoch slovo "otrok" znamená proste "dieťa".

Každopádne otrokárskeho systému Ríma a otrok v starovekom Izraeli sa nemôže dávať do jednej kategórie. Ale to by bolo na iné zamyslenie. Otrok bol v rímskej ríši na úrovni živej veci. Stotník sa k svojmu sluhovi nespráva ako to dovoľoval štandard rímskeho otrokárskeho systému. Dokonca si ho ani neviem predstaviť ako si podľa rímskeho práva vynucuje nesenie bremena od Izraelitu, o ktorom Ježiš hovoril na vrchu v **Mt 5, 38: A keď ťa bude niekto nútiť, aby si s ním išiel jednu míľu, choď s ním dve...**

Pán bez zaváhania odpovedá na stotníkovu prosbu, že príde a sluhu uzdraví.

2., STOTNÍKOVE VEDOMIE NEHODNOSTI.

Mt 8, 8 Stotník mu na to povedal: Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu.

Vo vtedajšom prostredí bolo cťou prijať hosťa. Stotník sa ale necítil byť ani natoľko hodný, aby mohol prijať Ježiša do svojho domu, a byť tak poctený. Židia prišli k Pánovi a naliehavo ho prosili **Luk 8, 4: Zaslúži si, aby si mu to urobil, 5 lebo miluje náš národ; aj synagógu nám postavil.**

Je hoden, zaslúži si... Stotník však vie, že nie je hoden. To sa volá pokora.

Na druhej strane židovskí priatelia vydali krásne svedectvo o stotníkovej láske k Božiemu ľudu. Stotník nie je okupant čo berie, ale naopak dáva. Postavil synagógu, za svoje. Nie teórie o štedrosti, ale skutky štedrosti prezrádzali jeho lásku k Božiemu ľudu.

Luk 7, v. 7 Preto som sa ani nepokladal za hodného prísť k tebe. Preto požiadal priateľov, rodom Židov a najskôr posielala odkaz – prosbu cez nich, aby Ježiš prišiel a uzdravil sluhu. Postupne si však uvedomuje zvláštny stav vlastnej nehodnosti.... Vysvetľuje, že sa necítil hoden ísť za Ježišom, ani ho nakoniec pozvať k sebe.

3., STOTNÍKOVA VIERA.

Mt 8, 8 Stotník mu na to povedal: Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu. Ale

povedz iba slovo a môj sluha (Roh.: služobník) ozdravie.

Aká bola reakcia Pánova? (Luk 7,9) Mt 8, 10 „...Amen, hovorím vám, že u nikoho v Izraeli som nenašiel takú veľkú vieru.“

Je prekvapujúce poznanie Stotníka v tomto príbehu. To, že nie je nutné aby Pán vošiel do domu ako bežný lekár, ale stačí len slovo a na diaľku. Zrejme jediný príbeh v Biblii, kedy prosiaci navrhuje uzdravenie slovom a na diaľku a Ježiš to tak aj urobí. Stotník má životnú skúsenosť, že slovo veliteľa dáva do pohybu udalosti a vojakov. Stotník si je vedomý, že má dočinenie s veliteľom vesmíru. Je tu aj jasná paralela s textom Bilickej správy, že Slovom povstal celý svet. Stotník tomu verí, prakticky.

4., STOTNÍKOVA PROSBA VYPOČUTÁ

13 *Potom Ježiš povedal stotníkovi: Chod' a nech sa ti stane tak, ako si uveril. V tej chvíli jeho sluha ozdravel.*

Pri čítaní týchto Ježišových slov som si nanovo uvedomil, že na základe viery jedného človeka bol uzdravený iný človek. Nevieme vôbec nič o ochrnutom otrokovi, sluhovi. Len to, že stotník si ho veľmi vážil. Nevieme, či vôbec sluha vedel, že stotník sa obrátil s prosbou o jeho záchranu na Pána Ježiša. Či už to vedel, alebo nie, jeho uzdravenie bolo dôsledkom dôvery stotníka v Božiu moc. V niektorých cirkvách sa hovorí o tom, že k zázraku uzdravenia, je potrebná viera chorého. Otázka je, akú vieru preukázal bezvládný ortok? Otroek bol uzdravený na základe viery stotníka, ktorý sa obrátil na správnu adresu a samozrejme hlavne preto, lebo Boh ho chcel uzdraviť. Nie na základe viery samotného chromého... Takých príbehov je v Písme viac. A ani veľká viera prosiaceho nie je podmienkou uzdravenia, stačí malá☺: **Mk 9,24.**

Kafarnaum je odvodené od slov Kafr Nahum – tzn. mesto potešenia. Nevieťm prečo sa tak mesto volalo. Ale určite v ňom našlo potešenie a útechu v Ježišovej blízkosti mnoho strápených. Evanjeliá naznačujú, že geograficky mohlo byť kázanie na hore blahoslavenstiev blízko mesta Kafarnaum: (Lk 7:1 , porov. aj Mt 8:5) „*Keď skončil svoju reč k ľuďom (na vrchu), ktorí ho počúvali, vošiel do Kafarnauma*“. Tu blízko mesta potešenia zaznelo okrem iných blahoslavenstiev aj **MT 5, 4: Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.**

V **Mt. 4, 12** čítame, že Pán opustil Nazaret a usadil sa v Kafarnaume, keď uväznili Jána Krstiteľa a vo v.: **17** *Odvtedy začal Ježiš kázať: Kajajte sa, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.* Ježiš viedol k pokániu od chvíle ako prišiel do Kafarnaumu... Stotník bol jedným z tých, kto pokánie žil. „*Nie som hoden...*“ Verím, že sa s ním stretneme v Božom kráľovstve.

Ale **Mt 11, 20** *Nato začal karhať mestá, v ktorých urobil väčšinu svojich divov, pretože sa nekajali: ... 23 A ty, Kafarnaum, vari sa budeš vyvyšovať až do neba? Až do pekla zostúpiš! Veď keby sa v Sodome boli stali divy, aké sa stali v tebe, bola by pretrvala až dodnes. 24 Hovorím vám však, že v deň súdu bude ľahšie sodomskej krajine ako tebe.*

Mt 8, v. 12 „...synovia kráľovstva budú vyhodení do tmy“ – tzn. tí čo sa síce hlásili k Božiemu ľudu, ale Boha a blížneho nemilovali. Naopak **Mt 8, 11** ... **mnohí prídu od východu i západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jákobom v nebeskom kráľovstve.**

Z celého sveta budú v radoch vykúpených tí, ktorí sa v živote naučili pokore, pochopili vlastnú nehodnosť, milovali a spoliehali sa na Ježišove Slovo, tak ako stotník z Kafarnauma.

Aj my dne si môžeme zvoliť život s Bohom, alebo život sebaavyšovania a vzbury proti Bohu. Určite je aj vaša skúsenosť s Bohom taká, že nemusíme ľutovať ani jedno rozhodnutie viery vo svojom živote, dôverovať Bohu úplne, se vším všudy, ako hovoria bratia Česi.

Pán ocenil vieru stotníka a jeho viera je pre nás povzbudením k praktickej, živej viere.

ZÁVER:

Veriť = byť si vedomý svojej nehodnosti a nehodnosti toho, čo prijímame od Hospodina.

Stotník vie, že nie je hoden. Tak ako J.Krstiteľ **Mk 1,7** A hlásal: *"Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi*

Veriť = vidieť hodnotu každého človeka. Stotník mohol zaujať aj iný postoj k sluhovi. Jeho sluha bol ochrunutý a odpísaný. Pozoruhodné je to, že viera jedného človeka môže mať zásadný dopad na život iného človeka.

Veriť = milovať. Stotník bol cudzinec, okupant. Rímsky dôstojník, ktorý sa radikálne vymyká predstavám okupanta. Miloval Boží ľud, dal postaviť židovskú synagógu... Napriek diametrálne odlišnej kultúre, z ktorej pochádzal, mal v úcte Boha národa, ktorý bol podmanený rímskou mocou.

Veriť ≠ > teda nerovná sa, alebo je viac než len teória. **Jak 17** *Tak aj viera: Ak sa nedokazuje skutkami, sama osebe je mŕtva. 18 Ale niekto povie: Ty máš vieru, ja mám skutky. Ukáž mi svoju vieru bez skutkov a ja ti ukážem vieru zo svojich skutkov.*

Viera a skutky sú spojitou nádobou... V čase tohto príbehu, ešte nebol napísaný Nový Zákon, ale stotník vedel čo znamená veriť a milovať.

Veriť = rešpektovať Božiu autoritu. Pane, Ty máš moc konať. Uveril, že stačí Ježišove slovo, tak ako stačilo Božie slovo na to, aby povstal vesmír, Zem a život na nej.

Veriť = dôvera v Božie slovo. Božie slovo je postačujúce. Je zárukou moci.

Nastavilo Božie Slovo dnes pre nás „vysokú latku?“

Pán nás chce cez svoje Slovo dnes povzbudiť vo viere. On čoskoro príde a pýta sa teraz každého z nás osobne: či nájdem tvoju vieru na zemi, keď prídem? Akú vieru? Stačí takú stotníkovskú 😊.

Amen